

عنوان مقاله:

مکان یابی و اولویت بندی مناطق مناسب پخش سیلاب با استفاده از GIS و تحلیل تصمیم چند معیاره AHP (مطالعه موردی: حوزه آب خیز گرگان رود، گلستان)

محل انتشار:

فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط زیست، دوره 20، شماره 4 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مژگان السادات عظیمی - استادیار گروه مدیریت مرتع، دانش کده مرتع و آب خیزداری، دانش گاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران. (مسئول مکاتبات)

غلامرضا رهبر - عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان گلستان، گرگان، ایران.

شهرز منصوری - دانش آموخته کارشناسی ارشد مرتع داری، دانش کده مرتع و آب خیزداری، دانش گاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران.

خلاصه مقاله:

چکیده زمینه و هدف: مراتع در اقتصاد کشور، چه از لحاظ تامین علوفه مورد استفاده دام و چه از دیدگاه حفاظت آب، خاک و خدمات دیگری که به جامعه می دهند، اهمیت ویژه ای دارند که مدیریت اصولی این اراضی را ضروری می سازد. مراتع استان گلستان زمانی از بهترین مراتع ایران به حساب می آمدند. اما به دلیل رشد روز افزون جمعیت و وابستگی شدید اقتصادی آن ها به منابع طبیعی از جمله مراتع باعث سیر قهقراپی پوشش گیاهی و نهایتا مراتع گردیده است. پخش سیلاب یکی از عملیات اصلاحی مرتع است که با اهداف معین شده در مناطق مرتعی می تواند اجرا گردد. بر این اساس تعیین مکان مناسب برای پخش سیلاب و نفوذ دادن آن به داخل سفره های آب زیرزمینی، یکی از مهم ترین مراحل انجام این گونه پروژه ها می باشد. روش بررسی: مدل [1] AHP روشی مناسب جهت مکان یابی عرصه های پخش سیلاب در حوزه های آب خیز کشور معرفی گردیده است. هدف از این مطالعه مکان یابی و اولویت بندی مناطق مناسب پخش سیلاب با استفاده از GIS و AHP در حوزه آب خیز گرگان رود می باشد. هم چنین در این تحقیق از روش نمره دهی دو ارزشی [2] نیز به منظور مقایسه با روش تحلیل سلسه مراتبی استفاده گردید. یافته ها: ابتدا با استفاده از روش AHP مناطق نامناسب تعیین شد، سپس در گزینه های باقی مانده، بر اساس نظراتی که از نتایج مدل به دست آمده و با اولویت بندی، نقاط مناسب شناسایی گردید که با ضریب تناقص گویی برابر ۰/۸۰، می توان بیان کرد وزن دهی معیارهای مکان یابی مناطق مستعد پخش سیلاب صحیح می باشد. از سویی نتایج این تحقیق با روش تحلیل سلسله مراتبی نشان داد، مناطق پیشنهادی برای اجرای پروژه پخش سیلاب به طور عمده در شمال و شمال شرقی حوزه می باشند. اما در بررسی عوامل و محدودیت های طبیعی بر اساس روش بولین هیچ مکان مناسبی برای انجام پروژه پخش سیلاب در حوزه آب خیز گرگان رود پیدا نشد. بحث و نتیجه گیری: به طور کلی می توان بیان کرد که فعالیت پالایشگاه در منطقه باعث افزایش غلظت کادمیوم در خاک سطحی منطقه شده است. این افزایش به نحوی بوده که باعث شده غلظت آن از حد مجاز نیز بیش تر شود. ۴- Boolean - ۵- Analytic Hierarchy Process

کلمات کلیدی:

مدیریت مرتع، پخش سیلاب، تحلیل سلسه مراتبی، نمره دهی دوازدهی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1288794>

